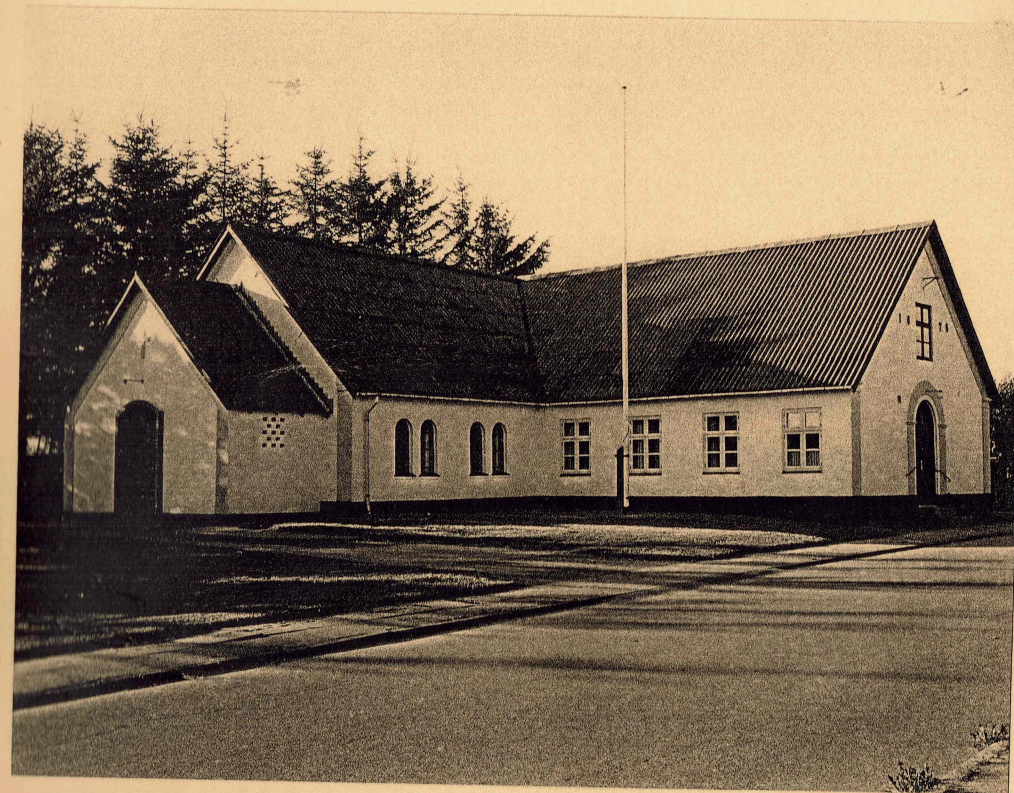

Horne Missionshus

125 år
den 10. november 2000

Horne Missionshus – 125 år.

1. Tiden før 1875
2. Missionshusets indvielse
3. Tiden fra 1875 til 1900
4. 75 – års jubilæet
5. 100 – års jubilæet
6. De senere år
7. Kilder

Billeder af:

De fire ”gamle” ledere. Billede fra ca. 1885.

Bestyrelsen i dag, med ægtefæller.

Horne Missionshus i dag.

Horne Kirke i dag.

Program for den 11. november 2000.

- Kl. 18,30 Gudstjeneste i Horne Kirke ved pastor
Jørgen Germann og prædikant Jens Mortensen
- Kl. 19,45 Fest i Horne Missionshus
Velkomst ved Henrik Mumm
Fællessang - Hj.t. nr. 514, Fædrenes tro ...
Korsang ved ”Hosianna” fra Strandby
Fællessang - Hj.t. nr. 242, Kom, Helligånd, med...
Festtale v. tidl. Generalsekr. Jens Mortensen
Fællessang – Hj.t. nr. 540, O Gud, hvor er
Korsang ved ”Hosianna” fra Strandby
Kaffebord
Fællessang - Jubilæumssang: Der lød i Horne
Hilsener
Kort historisk tilbageblik v. Kaj Holm
Fællessang - Hj.t. nr. 252, Guds menighed er....
Afslutning ved Henrik Mumm
Fællessang – Hj.t. nr. 25, Herre Gud, dit dyre.....

Tiden før 1875.

Når der den 10. november år 2000 kan fejres 125års fødselsdagsfest for Horne Missionshus, er det naturligt, at der foretages et historisk tilbagemodning.

Horne Missionshus er landets ældste fungerende missionshus. De tre første missionshuse i Danmark blev bygget i 1874, og fire mere kom til året efter, heriblandt Horne. Men de seks "gamle" er altså alle nedlagt, og kun missionshuset i Horne står tilbage og er stadig samlingssted for Indre Missions Samfund i Horne.

Når man taler om Horne Missionshus, kan man ikke komme udenom et bestemt navn: Pastor Johan Philip Jeansson, der var præst i Horne-Asdal fra 1871 til 1878.

Før pastor Jeansson kom til Horne, havde sognene været betjent af pastor Friis, der brugte meget af sin tid på prædikestolen til at tale mod drukkenask, slagsmål, strandtyveri og overtro, som mange dengang lå under for. Derfor anbefalede Friis også sin efterfølger til at tale imod disse ting.

Følgende samtale skal i den forbindelse være ført mellem præsterne Friis og Jeansson:

Friis sagde: Der er tre ting, jeg vil råde Dem til at prædike om. For det første skal De prædike mod overtroen her.

Hertil svarede Jeansson: Det vil jeg ikke.

Friis: Så skal De prædike mod strandtyveri.

Jeansson: Det vil jeg ikke prædike.

Friis: Så skal De prædike om sognevejen til Asdal, som beboerne lader ligge i en så uforsvarlig stand, at man kan vælte midt på vejen.

Jeansson: Det vil jeg ikke prædike.

Friis: Men hvad vil De da prædike?

Jeansson: Jeg vil prædike Kristus.

Og dertil svarede Friis: Det nytter ikke her.

Men det viste sig, at det nyttede.

Før pastor Jeansson kom til Horne, havde han været kapellan i Græsted i Nordsjælland, hvor troslivet var blomstret stærkt frem, ganske vist under megen modstand bl.a. fra stedets sognepræst; men dennes efterfølger, pastor Assens, arbejdede godt sammen med Jeansson. Og det var

denne pastor Assens, der sagde om Jeansson: Sæt ham i den ødeste ørken, og livet vil vokse op omkring ham.

Og det viste sig, da han kom til Horne.

Om forholdene i Horne, da han kom derop, har han selv skrevet: Det er en hede, jeg er sat til at dyrke op; men det er en god hede, thi sæden, som såes der, bærer god frugt.

Der er nok heller ingen tvivl om, at folk fra andre egne i slutningen af 1800-tallet undertiden mente, at dette nordvestlige hjørne af Danmark, med de mange klitter og hedearealer, var en udørk. Men i største dele af sognene er jorden frugtbar, og landskabet skifter med høje bakker og dybe dale. Men i åndelig henseende lå disse sogne før 1871 i mørke, og selv de sekteriske bevægelser, som vandt indpas mange steder i vækkelsesens tid, mærkedes heller ikke stort i dette "afsides" hjørne af landet.

Som før nævnt prædikede pastor Friis imod strandtyveri, drukkenask og slagsmål – vel fordi, det hørte til dagens orden. Det er i hvert fald blevet fortalt, at det var sjældent en mand kom ædru hjem, hvis han havde været i Hjørring, og ved gilderne drak man tæt, og samtidig bredte der sig en masse overtro.

Alligevel var der en del vanekristendom og også ærbødighed for kirken. En gammel gudsfrygt, der måske bundede noget dybere og kunne føres tilbage til den pietistiske tid, hvor der bl.a. var en pastor Mølmark i Horne. I hans tid var der meget stor kirkegang i Horne, også fordi mange kirkegængere kom fra andre sogne. Det fortælles endda, at nogle horneboere var meget misfornøjede med, at andre optog deres pladser i deres kirke. Mindet om pastor Mølmark og hans virke levede længe efter hans død, og på Horne kirkes væg hænger endnu en mindetavle over ham. I pastor Mølmarks tid – han døde i Horne i 1774 – kan vi tale om en pietistisk vækkelse, og egentlig er det vel en levning fra denne tid, der blomstrer op 100 år senere. Da vækkelsen ved pastor Jeansson var begyndt, kom en gammel mand en dag ind i et hjem, hvor konen sad og læste i Bibelen, og da han så det, udbrød han: Nej, nu bliver det snart som i salig Mølmarks tid. Alle steder, hvor jeg kommer ind, sidder folk med Bibelen. Det går nu for vidt. Med måde, med måde.

Man kan vist godt sige, at mindet om den gamle pietistiske vækkelse nåede helt frem til den nye, der kom 100 år senere. Allerede den første vinter, pastor Jeansson prædikede i Horne, blev der stor vækkelse, og kirken fyldtes søndag efter søndag af en lyttende skare. Alle vegne, hvor folk mødtes, talte de om den vidunderlige forkyndelse. En forkyndelse de aldrig havde hørt magen til.

Det er i den forbindelse på sin plads at nævne tre navne. Niels Larsen Bak og broderen Peder Larsen Bak, samt Niels Peter Bæk, da det er disse tre mænd, der kom til at stå som de første ledere af samfundet i Horne. Foruden disse tre, var der en fjerde mand, som også en lang tid var med i samfundets ledelse, købmand S. K. Lychegaard; men han rejste imidlertid væk fra Horne.

De troende begyndte snart at samles til møder i hjemmene, hvor der blev læst en prædiken, sunget og samtalet om Guds rige. I begyndelsen var pastor Jeansson altid med for at lede møderne; men en dag blev han borte. De fremmødte var i stor forlegenhed og vidste ikke, hvad de skulle gøre; men efter nogen tids tavshed og rådvildhed sagde Niels Peter Bæk: Jeg kan da bede Fadervor, og så er der nok en af jer, der kan læse en prædiken. Det skete, og så opdagede vennerne, at de godt kunne få et velsignet møde, selv om præsten blev borte.

Vækkelsen bredte sig, og flere og flere sluttede op om møderne i hjemmene, og efterhånden blev der "pladsnød" i de små hjem, og tanken om at bygge et missionshus opstod. Dette var noget nyt og vakte også nogen betænkelighed hos flere af vennerne; men pastor Jeansson pressede på, og snart stod planen færdig, og gamle og unge ydede med glæde deres gaver dertil. Nogle bragte betydelige ofre for sagen. Det fortælles bl.a., at en ung pige kort i forvejen havde købt en symaskine på afbetaling, og det kneb for hende at skaffe pengene, men hun ville være med til "at bære sten" til missionshuset. Så hun solgte et sølvsmykke, hendes mor havde givet hende og gav de 4 kr., hun fik for det, til missionshuset. Det kneb for pastor Jeansson at få huset højt nok; horneboerne var godt tilfredse, hvis blot der kunne blive ligeså højt til loftet som i deres egne stuer; men det lykkedes dog præsten at få det noget højere.

Dette Vendsyssels første missionshus – den nuværende østfløj, den lille sal – blev bygget solidt og så vidt vides uden gæld.

Missionshusets indvielse.

Indre Missions Tidende 1875 side 623:

Missionshuset i Horne ved Hjørring indvies, om Gud vil, Onsdagen den 10de November. Forud holdes en Gudstjeneste i Horne Kirke Kl. 10, hvor Pastor Blume fra Bording har lovet at prædike.

Jeansson.

Vendsyssel Tidende:

Missionshuset i Horne indvies, om Gud vil, Onsdagen den 10de November. Forud holdes en Gudstjeneste i Kirken Kl. 10, hvor Hr. Pastor Bluhme fra Bording prædiker.

Indvielsen fandt sted på Luthers fødselsdag den 10. november 1875 af pastor Jeansson, som da var medlem af Indre Missions bestyrelse. Desuden talte også provst Bluhme og indremissionær Anders Stubkjær. I afsnittet "Tiden forud" er nævnt den pietistiske pastor Mølmark og vækkelserne på hans tid. Noget af den åndelige sæd, der blev sået i sidste del af 1700 tallet har ligget med en spireevne i befolkningen op gennem 1800 tallet og er så spiret frem igen ved den indre missionske vækkelse, der gik gennem Vendsyssel i slutningen af 1800 tallet, og som netop tog sin begyndelse i Horne. Ifølge bogen "En Vårtid" mener man at kunne slå fast, at det hele egentlig begyndte ved pastor Jeanssons tiltrædelsesprædiken i Horne den 17. december 1871 og derfor gengives udfra omtalte bog uddrag af denne prædiken.

3. søndag i advent d. 17. december 1871 er en betydningsfuld mindedag i den vendsysselske troslivs historie. Den tiltrædelsesprædiken, som pastor Jeansson hin dag holdt i Horne og Asdal kirker, slog ned i hjerterne og blev til en vækkelse, der senere bredte sig vidt om i Vendsyssel. Efter at have oplæst evangeliet (Johannes i fængsel), sagde han med høj røst: "Hvo som har Øren, høre, hvad Aanden siger til Menighederne!" "Hvad ånden siger!" tænkte straks en af tilhørerne; "før har jeg kun hørt, hvad præsten sagde."

Prædiken blev knyttet til Jesu ord i evangeliet: "Salig er den, som ikke forarges på mig." Den nye præst ville som Paulus prædike "den korsfæstede Kristus, der er jøderne en forargelse og grækerne en dårskab." "Der er meget at prædike om den korsfæstede Kristus," sagde han;

”men dette er summen af alt, hvad jeg har at prædike om ham, at ved troen på ham får vi syndernes forladelse. Han er det Guds lam, som har båret al verdens synd.” Han pegede på, at denne syndsforladelse har Kristus skænket os i vor dåb, hvor han gav enhver af os ”det store Himmelbrev fra sin Fader, der lyder på, at alle dine synder er dig forladte, alle dine synder uden undtagelse, fuldstændig syndsforladelse fra vuggen til graven”, og at der ikke kræves andet for at få syndsforladelsen i eje end ”troen på dette Himmelbrev, troen på denne Kristus.” Han vidnede, at den korsfæstede Kristus ”står lyslevende ved nadverbordet og går omkring til hvert enkelt troende menneske og fornyer og bekræfter denne syndsforladelse og giver sit legeme og blod til pant på, at den fuldstændige syndsforladelse gælder endnu for hver den, som tror på ham”. Han vidste, at denne korsets prædiken ville blive en forargelse for de moderne jøder, der med deres selvretfærdighed ikke kunne tåle, at der blev prædikeret, ”at et retskaffent menneske ikke har noget at rose sig af frem for en åbenbar kæltring, og at når et menneske omvender sig og tror på den korsfæstede Kristus, så har det menneske syndernes forladelse og tør kalde sig et helligt menneske, lige meget om det før har levet et ærbart og retskaffent liv, eller det har levet et kæltringsliv.” Og den prædiken ville være en dårlighed for de moderne grækere, der ”bærer kristennavn, men har det græske hedningesind og ikke vil tro andet end hvad de kan begribe.” – Det kan også nævnes, at selv hedningemissionen fik pastor Jeansson med i sin første prædiken i Horne.

Prædiken blev holdt med stor kraft og åndelig myndighed, og den blev et almindeligt samtaleemne på vejen hjem fra kirken og mange dage derefter. ”Vi har aldrig hørt magen.” ”Han viste en vej til himlen, vi aldrig før har hørt om.” ”Sådan en prædiken har jeg aldrig hørt før”, o.s.v. Sådan lød de forskellige udtalelser. Lige udenfor kirkedøren udbrød en mand: ”si, no hår a høt en præst!” Han gik hjem rystende over hele kroppen, tog sin bibel frem og gav sig til at læse i den under bøn om Helligåndens vejledning.

Uden for kirken begyndte præsten i hverdagen straks at vidne for dem, der kom til ham i forskellige ærinder. Den første mand, der var oppe at melde en barnefødsel til ham, sagde, da han kom hjem: ”Vor nye præst er ikke som de andre; det er en hård karl. Passer det, hvad han siger, så er der ikke mange i himlen af dem, vi har kendt.”

Tiden fra 1875 til 1900.

Pastor Jeansson flyttede fra Horne i 1878. Hans sidste virke blev som sognepræst i Førsløv på Sjælland, hvor han døde allerede d. 13. november samme år. Ved hans begravelse i Roskilde d. 22. november stod 13 mænd fra den gamle menighed i Horne sammen med pastor P. Chr. Larsen fra Tversted ved hans kiste, og netop vennerne fra Horne bar kisten ud af kirken.

Jeanssons efterfølger i Horne blev pastor L. Hoffgaard, der beskrives som en mild og venlig mand, men uden forståelse for det stærke trosliv omkring samfundet. Det kom derfor til et brud mellem præst og menighed, hvilket resulterede i, at de troende tog til gudstjeneste i Hjørring, hvor den gamle grundtvigske provst Kampmann var sognepræst; eller endnu hyppigere til Uggerby for at høre pastor P. Chr. Larsen fra Tversted, der efter Jeanssons bortrejse var blevet ”hyrde” for Herrens hjord i hele Nordvendsyssel. Mange af de troende fra Horne og Asdal sendte også deres børn til konfirmationsforberedelse i Tversted.

Efter Hoffgaards forflyttelse blev den unge sognepræst og lærer på Venø, A. Busch, sognepræst for Horne og Asdal (1882-1888). Han blev til megen glæde og velsignelse for samfundet, følte sig godt hjemme, og vennerne glædede sig over hans forkyndelse, selv om de i begyndelsen syntes, at der var mere lov end evangelium i hans prædikener. Der blev nu igen vækkelse blandt både gamle og unge, og Horne kirke igen fyldt til trængsel.

Selvfølgelig har der både i den pietistiske vækkelse i 1700 tallet og i den indremissionske vækkelse været modstand mod troslivet, og mange udenforstående har været bange for at komme i for nær berøring med de troende og med ”de strenge præster”. Fra ”En Vårtid” gengives her en episode fra pastor Buschs tid i Horne: Ved et sognerådsmøde blev der behandlet en sag, hvorom der krævedes oplysning fra kirkebogen, og disse oplysninger måtte jo skaffes hos præsten. Sådanne forretninger plejede sognerådsformanden selv at sørge for; men han var nu ikke dristig til at gå op til præsten, som han flere gange havde talt ilde om; han foreslog derfor, at et troende sognerådsmedlem skulle skaffe disse oplysninger; men denne hævdede, at det måtte være formandens sag, og deri var sognerådet enigt med ham. Så måtte sognerådsformanden en dag op til præstegården; men i forvejen udtænkte han grundigt, hvorledes han skulle forsvare sig mod et ventet angreb fra præsten. Da han

kom derop, blev han imidlertid meget venligt modtaget; han fik de nødvendige oplysninger fra kirkebøgerne, og så kom fru Busch med en kop kaffe. Imens drejedes samtalen ind på kommunale emner; præsten spurgte om flere ting, og formanden svarede som den kyndige mand samtidig med, at han undredes over præstens store interesse for disse ting og følte sig tiltalt af de unge præstefolks elskværdighed. Til sidst bad præsten formanden følge med ud i haven for at vise ham, hvorledes man skulle behandle sine frugttræer, og da formanden var kyndig på dette område, gav han god vejledning. Da de to gav hinanden hånden til farvel, syntes formanden, at en mere elskværdig og interesseret mand havde han aldrig truffet, og hans omtale af præsten blev fra den dag helt anderledes end før. Ved det næste sognerådsmøde fortalte han meget interesseret om sit besøg i præstegården.

Endelig skal til sidst i præsterækken nævnes pastor N. C. Hansen (1888-1893), fordi det var i hans tid, der blev påbegyndt børnegudstjeneste i Horne, og at Horne Højskole blev bygget. Pastor Hansen havde ideen om søndagsskole med fra København; men da han fremkom med den tanke i Horne, var vennerne nu noget betænkelige ved at gå med; det var jo noget nyt og uprøvet der på egnen. Mon de kunne klare det? Og var det egentlig nødvendigt, da der var troende lærere i skolerne o.s.v. Men det lykkedes pastor Hansen at overvinde betænkelighederne og få vennerne til at forstå betydningen af, at børnene tidlig lærte at samles om Guds ord. Gerningen blev påbegyndt i tro og under alvorlig bøn 1. søndag i advent 1899 under ledelse af Niels Bak, købmand Lychegaard, Peder Nielsen Smed, Peder Krag, Niels Kristoffersen og Knud Jensen. Pastor N. C. Hansen samlede søndagsskolelærerne en gang om måneden til forklaringsmøder, hvor teksterne til de følgende søndage blev gennemgået. Desuden samledes søndagsskolelærerne hver lørdag aften i missionshuset, hvor de igen gennemgik teksten og valgte salmer til næste dag. Disse lørdagsmøder fortsatte gennem mange år og har bidraget til at dygtiggøre lærerne i denne vigtige gerning. En af de mange trofaste søndagsskolemedarbejdere var den stilfærdige, men oplyste og begavede Peder Krag; han elskede børnene og havde i høj grad evnen til at vinde deres interesse og kærlighed både i søndagsskolen og andre steder, hvor han traf dem. Han døde i 1905, 57 år gammel og arbejdede i søndagsskolen til kort før sin død.

En af de ting, som også har præget samfundet i Horne, er Højskolen. Efter at Nørre Nissum Højskole var oprettet i 1887, fremkom også tanken om en Indre Missions Højskole i Vendsyssel. Sagen blev lagt frem ved

et stort fælles møde i Skagen i efteråret 1890, og den vandt stor tilslutning i forsamlingen. Der var selvfølgelig delte meninger om hvor skolen skulle bygges; men efter nogen forhandling enedes man om at vælge Horne, fordi samfundet der betragtedes som modernismen for troslivet i Vendsyssel. Sagen blev lagt frem i de forskellige samfund i Vendsyssel og Hanherred, og i løbet af vinteren blev der tegnet store beløb til skolens opførelse. Den følgende sommer blev skolen bygget, og den 15. oktober 1891 indviedes Horne Højskole af Indre Missions formand Vilhelm Beck.

Højskolen førte adskilligt nyt til Horne, flere unge kom til og mødtes med egnens unge i missionshuset, hvor der i mange år havde været holdt møder også for de unge; men der havde aldrig været dannet foreninger. De gamle i samfundet havde været bange for foreninger og udvortes ordninger, og navnlig var de bange for, at der ved oprettelsen af foreninger for de unge kunne blive sat skel mellem de gamle og de unge. Når der var tale derom, sagde Niels Bak gerne: "I den første tid gik vi gerne sammen til møde, både gamle og unge, og vi kendte ingen anden forening end den, vi synger om: "Jesus, din søde forening at smage." Nu kom der imidlertid en stemning for at få dannet foreninger, og efter et møde i 1898 med ungdomsmissionær Rasch blev K.F.U.M. og K.F.U.K. foreningerne startet.

Som tidligere nævnt er det, der blev bygget i 1875, den nuværende lille sal. Men som vækkelsen bredte sig, var den ikke stor nok til at rumme alle dem der samledes til møderne. Men også det at højskolen, som kom i 1891, hvor eleverne som en selvfølge deltog i møderne i missionshuset, gjorde at huset blev for lille. Derfor blev den store sal bygget til. Det kan ikke tidsfæstes med nøjagtighed hvornår det skete, der kan findes både årstallet 1891 og 1894, men det er i hvert fald kort tid efter at højskolen blev bygget.

Senere, i 1946-47, er der foretaget en større renovering af den lille sal. Der er bygget toiletter og ny forgang i sydenden af den store sal omkring 1958. På et tidspunkt er der lagt nyt eternittag i stedet for de gamle tegl, og op til 100 års jubilæet i 1975 blev hele huset pyntet op. Der blev lavet nyt køkken i 1993; i de senere år er der sat nye vinduer i den lille sal, og hele huset er malet indvendig og har fået nye gardiner.

Horne Missionshus – 75 års jubilæum.

Fra avisen: Horne.

Troende Venner indbydes til Missionshusets 75-Aars Jubilæum Fredag den 10. nov. Kl. 19. Pastor Johannes Pedersen, Fredericia, taler. Fælles Kaffebord. Sukker medbringes. Hjertelig velkommen.

Fra avisen: Horne.

Alle Venner, som har Lyst til at være med ved Horne Missionshus' 75 Års Jubilæum Fredag den 10. ds. Kl. 19 er hjertelig velkommen. Pastor Johs. Pedersen, Fredericia, taler. Fælles Kaffebord. Sukker medbringes.

Jubilæumsfest i Horne Missionshus.

Missionshuset i Horne blev indviet den 10. november 1875 og kunne således i fredags fejre sin 75 års fødselsdag. I anledning af jubilæet var der festlig sammenkomst i Horne Missionshus. Der var dækket kaffeborde i den store sal, og der var ca. 150 deltagere, deraf en del fra Asdal og Hirtshals. Pens. Lærer Chr. Hansen bød velkommen, og derefter talte rejsepræst Johannes Pedersen, Fredericia. Han lykønskede samfundet med arbejdet udfra missionshuset gennem de 75 år og talte derefter udfra beretningen om Kandakas skatmester, om den måde, hvorpå missionsarbejdet båret af kærlighed bør praktiseres i Indre Mission.

Ved kaffebordet blev der holdt en lang række taler.

A. K. Andersen mindedes det røre, der ved pastor Jeanssons forkyndelse fremkaldtes blandt de robuste og stridbare vendelboer. Den deraf følgende store vækkelse, der igen førte til opførelsen af Horne Missionshus. Arbejdet herudfra forgrenede sig atter til børnegudstjenestearbejdet, arbejdet for Ydre Mission, K.F.U.M. og K.F.U.K. og Horne Højskole. Senere blev der bygget aflæggere i Hirtshals og Asdal, alt sammen en følge af pastor Jeanssons vidnesbyrd. Deres navne, som dengang førte ordet om synd og nåde, må vi nu lede efter på kirkegården, men vi må bede Gud om, at han stadig vil lade sit lys skinne og ikke flytte sin lysestage fra denne plads.

Købmand Ernst Krag fremdrog gode minder fra børnegudstjenesten, K.F.U.M. og søndagsmøderne.

Anders Riisager, Uggerby, bragte hilsen og lykønskning fra samfundet i Uggerby og mindedes nogle af dem, der havde stået i arbejdet, bl.a. fru pastor N. C. Hansen og pastor Løwe, hvis vidnesbyrd havde været til velsignelse. Her i Horne har der altid været en god forbindelse mellem kirke og missionshus. Det er en støtte for et samfund.

Jens Peter Thomsen, Asdal, mindedes med glæde de mænd, der for de mange år siden stod i arbejdet i søndagsskolen og K.F.U.M.. Det var ikke tillærte talemåder, men livets erfaringer, de kom frem med. Han sluttede med at ønske, at samfundet stadig måtte have ungdommen med sig. Chr. Degn, Jerslev, der er født i Horne, omtalte nogle af de personligheder, der havde stået i arbejdet, da han som barn og ung kom i missionshuset. Her blev der lagt en grund, som kunne bære gennem livet.

Fisker Otto Nielsen, Hirtshals, takkede for, hvad han og mange andre havde mødt af godhed, og for velsignelse, de fandt. Lad os være tro og gå i de gamles fodspor og ikke i mismod lade hænderne synke, vidende, at der er løn for arbejdet.

Jens Nedergaard talte som repræsentant for tredje slægtled. Han fremhævede, hvorledes de gamle var vågne overfor ungdommens vanskeligheder og udtalte en tak til de mennesker, der lod sig bruge som redskaber i Guds tjeneste.

Lærer S. Olesen, Hirtshals, mindes fra de 13 år i Horne missionshuset som et menighedshus – et hjem for samfundets børn. Selv om huset ikke var flot, var her hjemligt og hyggeligt. Han takkede for gode minder og udtalte gode ønsker for fremtiden.

Lærer A. A. Andersen overbragte en hilsen og lykønskning fra sin far, der havde tilbragt nogle af sine bedste år i Horne, da han som ung var lærer på Horne Højskole, en tid han mindedes som højdepunktet i sit liv. Hertil føjede lærer A. A. Andersen sin personlige lykønskning.

Chr. Steen, Asdal, udtalte sit ønske om, at de unge måtte følge i de gamles fodspor.

Der indløb hilsen og lykønskning fra Indre Missions bestyrelse, fra pastor emeritus J. Lysholm og frue, samt fra lærer L. Christensen og frue, Tommerup Højskole. Det blev overdraget lærer Chr. Hansen at sende genhilsen, hvorefter pastor Bitsch sluttede aftenen med andagt.

Fra avisen: Horne Missionshus 100 år.

Mandag den 10. november fejrer Horne Missionshus sit 100-års jubilæum ved en festlighed, der begynder kl. 19,30. Der bliver musik og korsang. Festtalen holdes af pastor kr. Friis, Strandby. Samfundene fra nabosognene er inviteret. Slut op om denne aften.

I. M. Samfund

Ca. 250 mennesker samledes den 10. nov. 1975 i Horne Missionshus til 100 års fødselsdag.

Efter en festlig indledning af to hornblæsere med klaverledsagelse – ”Fædrenes tro”, sang den store forsamling ”Lovsynger Herren”, og skoleinspektør Kaj Holm bød alle velkommen.

Efter endnu en sang talte Indre Missions formand pastor Kr. Friis udfra teksten i Matt. 7.7-8: ”Bed så skal der gives jer.....”

Indre Missions historie er præget af syersker, vejrmænd og skomagere. Som regel var det ikke de ledende i sognet, der startede arbejdet, sagde landsformanden bl.a. i festtalen. Han beskæftigede sig også med bønne, som den røde tråd i Indre Missions historie. Bøn og mission følges ad, sagde han. Kr. Friis nævnte ting, som det var vigtigt at bede for. Vi skal bede for vores kirke, at den ikke bliver tumleplads for teologiske klovnerier. Han nævnte missionær John Elliot, der klarede de svære tider ved at sige: ”Lad os forvandle det til bøn”. Han forvandlede det ikke til psykologi, sociologi eller teologi, men til bøn. Men måske beder vi for sjældent og for kort. Bønnen gør ikke stor, men lille.

Efter talen ledede Olaf Nedergaard et jubilæumskor, der dygtigt og engageret sang: ”Giv mig, Gud, en salmetunge”, ”Vær du mig nær” og ”Mægtigste Kriste”. Pastor Rasmussen oplæste rids af husets historie, samlet og skrevet af Aksel Møller, hvorefter alle sang en sang forfattet til selve dagen af Karen Nielsen – ”Der lød i Horne Kirke”.

Kort efter lykkedes det at få lavet plads ved kaffebordene til de mange gæster, der var kommet fra nær og fjern. Og mens kaffe og lækre kager gled ned, læste kordegn Chr. Nedergaard de mange hilsener, der var kommet; med mange fulgte gaver, sangbøger, lysestager og også mange pengegaver. Derefter blev ordet givet frit, og det benyttedes flittigt.

Til sidst sluttede pastor Rasmussen med andagt.

I afsnittet ”Tiden 1875 – 1900” står omtalt indvielsen af Horne Højskole den 15. oktober 1891. Højskolens unge kom de første mange år trofast i missionshuset, hvilket virkede fornyende og berigende for både højskole og missionshus.

En nyskabelse for Indre Missions Samfund kom også fra højskolen med Chr. Davidsen, der blev højskoleforstander i 1949. Med ham som primus motor blev der blandt IM's venner startet 8 bibelkredse med 12-14 personer i hver. Disse kredse mødtes i hjemmene en gang om måneden, hvor man samledes om og drøftede en bibeltekst eller en pjece med bibelsk litteratur. Sidste mødeaften inden jul samledes alle kredsene i missionshuset, og kredsene for det nye år dannedes. Dette foregik ved lodtrækning, så det blev andre vennebånd og bekendtskaber, der blev dannet, og klikedannelser kunne undgås. I dag er fremgangsmåden den samme, og der er stadig sådanne bibelkredse, dog er antallet skrumpet ind til 3 med 12 personer i hver gruppe. Desuden er der en fast KFUM og KFUK-kreds, der har fungeret i mange år, og som ikke er med i den årlige ”lodtrækning”.

I slutningen af 1930-erne startedes en ynglingeforening under KFUM, denne tog senere navneforandring til KFUM-drengene, og senere, omkring 1960, startede KFUK også en ungdomsafdeling (UA) og senere også en ynglingeafdeling (YA). Disse forskellige ynglinge- og ungdomsgrupper havde god tilslutning gennem nogle år, men er nu nedlagt. I dag har man en børneklub for både piger og drenge.

Indtil 1986-87 var der også i tilknytning til missionshuset en ungdomsforening for unge fra ca. 14 til 20 år, ligesom en teenklub, der en tid holdt til på centralskolen og samlede unge fra både Asdal og Horne, blev flyttet til missionshuset. Men disse klubber har ligesom søndags-skolen indstillet aktiviteterne. Så i dag drives der ikke specielt ungdomsarbejde udfra missionshuset; men en lille børneklub har, som omtalt, stadig sin gang her.

Et af de arrangementer, der har virkelig god tilslutning er ”Hjemmenes Aften” samlingerne. Det er kristelige og kulturelle møder med foredrag, sang, musik, m.m. og en årlig udflugt for hele familien.

Ellers indbydes der i missionshuset til almindelige møder med en fremmed taler – missionær, sekretær eller en præst – ca. en gang om måneden; ligesom der også en gang om måneden er bedemøde. To gange år-

ligt er der fælles samfundsmøde sammen med nabosognene Tornby og Hirtshals.

I Horne, som i de fleste lokale samfund, afholdes der en årlig generalforsamling/årsmøde, der på demokratisk vis vælger en bestyrelse eller som det også kaldes, et samfundsråd. Alle, der økonomisk støtter missionshuset, er valgbare og har stemmeret.

Bestyrelsen/samfundsrådet for Indre Missions Samfund i Horne i jubilæumsåret er:

Henrik Mumm (formand)

Jørgen Gaardbo

Marie Møller

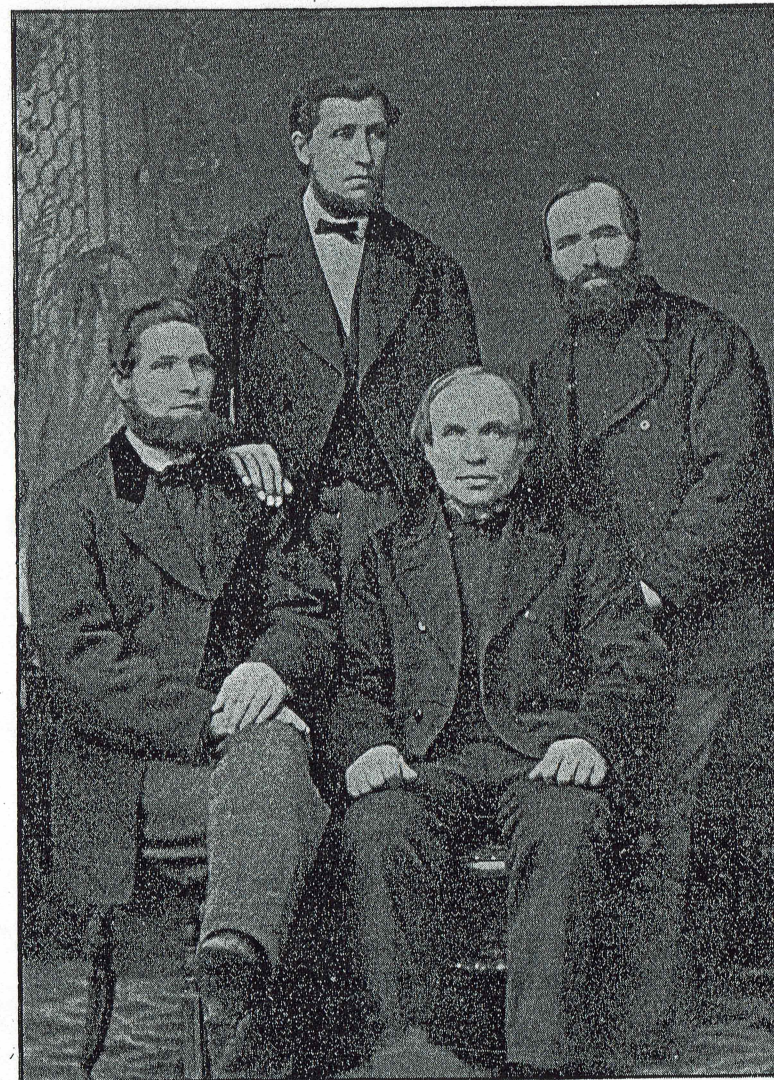
Niels Jørgen Bæk

Karen Marie Gaardbo

Fra venstre: Karen Marie og Søren Gaardbo, Alice og Jørgen Gaardbo, Marie Møller, Karen og Jørgen Bæk og Betty og Henrik Mumm.

Som et kuriosum kan det nævnes at alle i bestyrelsen, personligt eller ved ægtefælle, har rødder som fjerde og femte generation, til tre af de fire "gamle", Niels Bak, Peder Bak eller Niels Peter Bæk.

DE FIRE GAMLE LEDERE I HORNE
(fra venstre: N. P. Bæk, siddende, S. K. Lychegaard, staaende,
N. Bak, siddende, P. Bak, staaende).
Fra omtrent 1885.

Billede fra ca. 1885.

Ledelse.

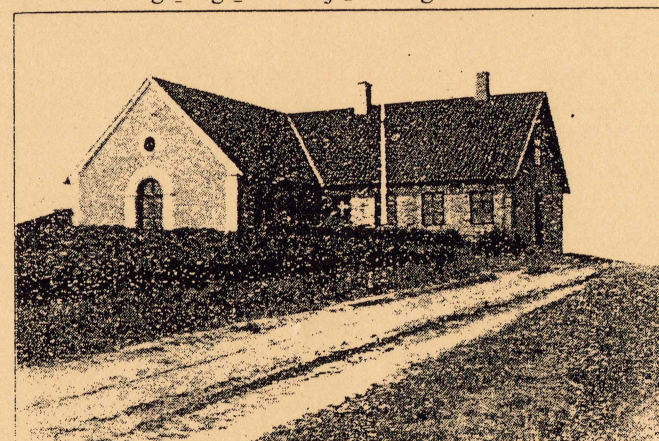
Billede-1875	Niels Peter Bæk Niels Bak Peder Bak S.K. Lychegaard	
1974	Hans Jørgen Christensen Jørgen Gaardbo Børtj Nielsen Kaj Holm Emanuel Krag	formand
1976	Emanuel Krag Børtj Nielsen Jørgen Gaardbo Kaj Holm Poul Vestergaard	formand
1984	Børtj Nielsen Marie Møller Jørgen Gaardbo Poul Vestergaard Thomas Nielsen	formand
1991	Henrik Mumm Niels Jørgen Bæk Marie Møller Jørgen Gaardbo Thomas Nielsen	formand
1995	Henrik Mumm Jørgen Gaardbo Marie Møller Niels Jørgen Bæk Karen Marie Gaardbo	formand

Kilder:

Lohses Forlag:	"En Vårtid" Troslivets gennembrud i Vendsyssel og Hanherred ved Indre Missions virksomhed. Ved J. Andreassen og A.A.Andersen.
Lohses Forlag:	"Pastor Jeansson". Menighedens mænd 4. Ved Villads Christensen.
Lohses Forlag:	"En sognepræst". Nogle træk af præsten A. Busch's liv og virke. Ved H.C.Matthiesen.
Lohses Forlag:	Kirkelig Forening for den Indre Mission i Danmark gennem 100 år. Ved Paul Holt.
Gads Forlag:	Ydre og Indre Mission i Vendsyssel 1870 – 1920. Ved Anne-Lise Schou.
Indre Missions Tidende.	
Vendsyssel Tidende.	
Optegnelser ved Horne Missionshus's 100-års jubilæum i 1975, samlet af Aksel Møller og nedskrevet af Søren Nielsen, tidl. "Landlyst", Horne.	

Dette skrift er udgivet i anledning af
125 – året for opførelse af
Horne Missionshus
den 10. november 1875.

Samlet og redigeret af Kaj Holm og Henrik Mumm.

Missionshuset i Horne, ca. 1915.